

יום שלישי ג' תמוז תשפ"ד, 09/07/24

תכנית הלימודים לעולים חדשים

תכנית הלימודים (עמ' 43-25), לעולים חדשים, זהה לתכנית הלימודים והמיקוד לתלמידים וותיקים. תכנית לימודים זהה מאפשרת לצוות המקצועי ללמד את עולים החדשים הנמצאים בכיתת הוותיקים, בהתאמה ובמענה הולם לצרכיהם ודרכי ההיבחנות. תכנית הלימודים נבנתה סביב רעיונות גדולים ומיומנויות הנדרשות מהלומד. הלימוד סביב רעיונות גדולים, נסוב סביב ניסוח הבנות מרכזיים ליחידות הלימוד שיהיו חשובות ורלוונטיות לעולמם של התלמידים הנותנות משמעות כוללת לפרטי הידע הנלמדים, ואשר בכוחן להעלות את הנושא לתובנת על, הנוגע לתחומי דעת ונושאים נוספים.

1. תכנית הלימודים

תכנית הלימודים, במתווה הבגרויות החדש ובמתווה הבגרויות הישן, נשארת כפי שהייתה בתקופת הקורונה. היינו, מצומצמת בפרקי הלימוד בכל אחד מנושאי הלימוד, וכן בבחירה של נושא אחד בלבד מנושאי הבחירה. יש לעדכן בהתאם להחלטות.

א. נושאים ופרקי הלימוד בתכנית הלימודים

רשימת נושאים שלא ילמדו במסגרת המיקוד	רעיונות גדולים	רשימת הנושאים ופרקי הלימוד- מיקוד תוכן	רשימת נושאי ופרקי הלימוד תכנית לימודים
סיפורי ראשית העולם והאנושות בראשית: ו', (ה'-כ"ב)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ האדם הוא נזר הבריאה ולא הנשים את ייעודו ✓ האנושות מתפתחת מבחינת הציוויליזציה ובו זמנית מדרדרת מבחינה מוסרית. ✓ העולם נברא בהרמוניה אל מול התפתחות הדיסהרמונית. 	סיפורי ראשית העולם והאנושות בראשית א'; ב', ג', ד', ט', י"א (א'-ט')	סיפורי ראשית העולם והאנושות בראשית א'; ב'; ג'; ד'; ו' (ה'-כ"ב); ט'; י"א (א'-ט')

<p>בראשית: י"ג; י"ט;</p> <p>סיפורי האבות – יצחק יעקב בראשית: כ"ה, (י"ט – ל"ד), ל"ב (כ"ד-ל"ב),</p> <p>סיפורי יוסף בראשית: מ"ג, מ"ח, נ',</p> <p>סיפור התהוות האומה שמות: א', י"ב, (כ"ט – מ"ב), י"ג, (י"ז-כ"ב),</p>	<p>✓ שלמות בריאה האלוהית אל מול התנהלותו של האדם בתוכה.</p> <p>✓ היחסים בין האלוהים והאדם האמביוולנטיים הנעים בין קרבה לריחוק.</p> <p>✓ האדם אמנם נברא בצלמו של האלוהים, אך התנהלותו בעולם איננה מעידה על כך.</p> <p>✓ בסיפורי האבות והאימהות ישנה העדפה להיאחזות בארץ כנען ומובעת ביקורת (סמויה או גלויה) על עזיבתה.</p> <p>✓ האלוהים מתגלה ומדבר אל האדם כאשר יש לו ייעוד.</p> <p>✓ הירושה בסיפורי האבות והאימהות היא לפי תכונותיו של האדם וייעודו ולא דווקא בשל היותו הבכור.</p> <p>✓ סיפורי עקרות מבשרים לנו על לידתו של אדם בעל שליחות וייעוד.</p> <p>✓ ליחסים בתוך המשפחה עשויים להיות השלכות הרות גורל.</p> <p>✓ מעשה אבות סימן לבנים הוא עקרון חוזר בסיפורי האבות והאימהות.</p> <p>✓ לנשים בסיפורי האבות והאימהות יש תפקיד מרכזי בקביעת גורל העם והאומה.</p> <p>✓ בסיפורי יוסף עזיבת כנען היא חלק מהתוכנית האלוהית.</p> <p>✓ הירושה בסיפורי האבות והאימהות היא לפי תכונותיו של האדם וייעודו ולא דווקא בשל היותו הבכור.</p> <p>✓ ליחסים בתוך המשפחה עשויים להיות השלכות הרות גורל.</p> <p>✓ משבר מערער את הקיים, אך מכיל בתוכו סיכוי לשינוי ותיקון</p>	<p>בראשית י"ב, ט"ו, ט"ז, י"ח, כ"א, כ"ב (א'-י"ט), כ"ג</p> <p>סיפורי האבות: יצחק ויעקב בראשית: כ"ד, כ"ז, כ"ח, כ"ט,</p> <p>סיפורי יוסף בראשית: ל"ז, ל"ח, ל"ט, מ', מ"א, מ"ב, מ"ד, מ"ה,</p> <p>סיפור התהוות האומה שמות: ב', ג', י"ד, י"ט, כ', (א'-י"ח), ל"ב, ל"ג, ל"ד (א'-ט"ז), כ"ז-ל"ה),</p>	<p>בראשית י"ב; י"ג; ט"ו; ט"ז; י"ח; י"ט; כ"א; כ"ב (א'-י"ט); כ"ג</p> <p>בראשית: כ"ד; כ"ה, (י"ט – ל"ד); כ"ז; כ"ח; כ"ט; ל"ב, (כ"ד-ל"ב)</p> <p>סיפורי יוסף בראשית: ל"ז; ל"ח; ל"ט; מ'; מ"א; מ"ב; מ"ג; מ"ד; מ"ה; מ"ח; נ';</p> <p>סיפור התהוות האומה שמות: א'; ב'; ג'; י"ב, (כ"ט – מ"ב); י"ג, (י"ז-כ"ב); י"ד; י"ט; כ', (א'-י"ח) ל"ב; ל"ג; ל"ד, (א'-ט"ז); ל"ה)</p>
--	---	--	---

<p>בחירה של נושא אחד מתוך חמישה:</p> <p>א. שיבת ציון הגעגועים לציון: תהילים קל"ז, תשרי: נחמיה ח';</p> <p>ב. נביא ונבואה</p>	<p>✓ החלום בסיפורי יוסף הוא האמצעי של האלוהים להעברת מסרים ודבר נבואה.</p> <p>✓ בסיפורי יוסף הבחירה של האדם היא בהתאם לתוכנית האלוהית.</p> <p>✓ משה נחשב לסמל ומופת למנהיג אבל גם לו היו חולשות אנושיות.</p> <p>✓ הייעוד והשליחות של המנהיג בהקמת עם ועיצובו. תרבותו ורוחו של עם מתעצבים על-פי עקרונות מכוננים</p> <p>✓ זיכרון אירועים מכוננים בחיי העם מעצבים את דמותו וייעודו.</p> <p>✓ סיפורי התהוות האומה תואמים את התוכנית האלוהית למימוש ההבטחה לאבות.</p> <p>✓ בסיפורי יציאת מצריים מתקיים מתח בין התוכנית האלוהית לבין עיקרון הבחירה החופשית.</p> <p>✓ מנהיג נע בין הצורך לקיים את שליחותו לבין ההיענות לצורכי מונהגיו.</p> <p>✓ תפקיד הנביא הוא לייצג את האלוהים ולדבר בשמו ובו זמנית לייצג את העם ולהגן עליו.</p> <p>✓ שיבת ציון היא מרכיב מהותי בזהות הלאומית של כל יהודי.</p> <p>✓ בניית בית המקדש היא סמל לשיבת העם לארצו.</p>	<p>בחירה של נושא אחד מתוך חמישה:</p> <p>א. שיבת ציון התקומה העתידית בארץ ישראל: יחזקאל ל"ז, הצהרת כורש והעליות הראשונות: עזרא א', ג', בשוב ה' את שיבת ציון: תהלים קכ"ו, קשיי שבי ציון בבניית המקדש: חגי א', עליית נחמיה וקשיי התקופה: נחמיה א', ה',</p> <p>ב. נביא ונבואה</p>	<p>בחירה שני נושאים מתוך חמישה:</p> <p>א. שיבת ציון הגעגועים לציון: תהלים קל"ז התקומה העתידית בארץ ישראל: יחזקאל ל"ז הצהרת כורש והעליות הראשונות: עזרא א', ג' בשוב ה' את שיבת ציון: תהלים קכ"ו קשיי שבי ציון בבניית המקדש: חגי א' עליית נחמיה וקשיי התקופה: נחמיה א', ה'; מיסוד הקריאה בתורה וחגי תשרי: נחמיה ח'</p> <p>ב. נביא ונבואה</p>
--	---	--	---

<p>נביא ומלך: ירמיהו ל"ח, נביא במשבר: ירמיהו כ',</p> <p>ג. חוק וחברה</p> <p>קריאת שמע: דברים ו', (ד'-ט') חוקים חברתיים: דברים ט"ו, (א'-י"א) חוקי מלחמה: דברים כ"א, (י'-י"ד) דברים כ"ג, (י'-ט"ו) קדושת החיים: בראשית ט', (ו'); שמות כ', (י"ג); דברים כ"א, (א'-ט', כ"ב-כ"ג)</p>	<p>✓ החזון האוטופי לשיבה לארץ התנפץ אל מול המציאות, אבל לא שבר את רוחם של מנהיגי השבים.</p> <p>✓ בהתאם לנסיבות התקופה מנהיגי שיבת ציון פועלים לשינוי ולשימור.</p> <p>✓ תפקיד הנביא הוא לייצג את האלוהים ולדבר בשמו ובזמנית לייצג את העם ולהגן עליו.</p> <p>✓ הנביא נמצא במתח ובקונפליקט בין תפקידו כנביא לבין צרכיו האנושיים</p> <p>✓ המתח של הנביא בין היותו נציגו של האל לבין השתייכותו לעם.</p> <p>✓ קיימת אי הסכמה בין הנביא לבין העם לגבי מרכזיותו של הפולחן אל מול המוסר.</p> <p>✓ הנביא הולך נגד הזרם ופועל נגד הקונצנזוס גם במחיר אישי.</p>	<p>הקדשת הנביא: ירמיהו א', נביא אל מול העם: ירמיהו ב' (א'-כ"ח), מוסר מול פולחן: ירמיהו ז' (א'-כ'), המאבק בנביאי שקר: ירמיהו כ"ח, נביא מול קונצנזוס: ירמיהו כ"ו, נביא כמבשר גאולה: ירמיהו ל"א,</p> <p>ג. חוק וחברה</p> <p>חוקים חברתיים: ויקרא י"ט (א'-ד'); ט'-י"ח); דברים כ"ד (י'-כ"ב); חגים: דברים ט"ז; סדרי שלטון: דברים י"ז (ח'-כ'); חוקי מלחמה: דברים כ'; קדושת החיים: במדבר ל"ה (ט'-ל"ד)</p>	<p>הקדשת הנביא: ירמיהו א'; נביא אל מול העם: ירמיהו ב', (א'-כ"ח); מוסר מול פולחן: ירמיהו ז', (א'- כ'); המאבק בנביאי שקר: ירמיהו כ"ח; נביא ומלך: ירמיהו ל"ח; נביא מול קונצנזוס: ירמיהו כ"ו; נביא במשבר: ירמיהו כ'; נביא כמבשר גאולה: ירמיהו ל"א;</p> <p>ג. חוק וחברה</p> <p>קריאת שמע: דברים ו', (ד'-ט'); חוקים חברתיים: ויקרא י"ט, (א'-ד'); ט'- י"ח); דברים ט"ו, (א'-י"א); דברים כ"ד, (י'-כ"ב) חגים: דברים ט"ז סדרי שלטון: דברים י"ז, (ח'-כ') חוקי מלחמה: דברים כ'; דברים כ"א, (י'-י"ד) דברים כ"ג, (י'-ט"ו) קדושת החיים: בראשית ט', (ו'); שמות כ', (י"ג); במדבר ל"ה, (ט'- ל"ד); דברים כ"א, (א'-ט', כ"ב- כ"ג)</p>
---	---	---	---

<p>ד.מזמורי תהילים:</p> <p>תפילת האדם: כ"ג, שירי המעלות: קכ"א,</p> <p>ה.ספרות החכמה - הרהורים על החיים איוב י"ג, מ', א'- ה'; מ"ב, קהלת ג', (א'-י"ב),</p> <p>על אהבה וחסד שיר השירים א', ב',</p>	<p>✓ חוקי התורה משקפים המציאות בעבר אבל יכולים להיות רלוונטיים ומתאמים לכל תקופה.</p> <p>✓ החוק המקראי הוא מקור לעיצוב ערכי החברה והלאום.</p> <p>✓ יש חוקים מקראיים שמטרתם לייחד ולהבדיל את עם ישראל משאר אומות העולם</p> <p>✓ האדם נברא בצלמו של האלוהים ובשל כך הבסיס לחוקי התורה הם ערכים הומניים</p> <p>✓ ישנה התכתבות של חוקי התורה עם המציאות הקיימת והתאמתה לערכים המנחים.</p> <p>✓ זיכרון יציאת מצרים כבסיס לדרישה מהעם לשמור את חוקי התורה.</p> <p>✓ מעמדו של האדם שנברא בצלם כנזר הבריאה או חלק ממנה.</p> <p>✓ במזמורי תהילים יש תפיסות שונות לגבי ייעודו, מקומו ותפקידו של האדם בעולם.</p> <p>✓ מזמורי תהילים משקפים את הצורך של האדם להתחבר אל האלוהים.</p> <p>✓ המשוררים של מזמורי תהילים נעים בין הזהות האישית לזהות הלאומית.</p>	<p>ד.מזמורי תהילים:</p> <p>דמות הצדיק האידיאלית: א', תפילת האדם: ק"ל, התייחסות לבריאה ולטבע: ח', ק"ד, מזמורי חרטה: נ"א, שירי המעלות: קכ"ב, קכ"ח,</p> <p>ה.ספרות החכמה - הרהורים על החיים</p> <p>איוב א', ב', ג', ד' (א'-ט'), ל"ח(א'-כ"ו), קהלת: א', ב',</p> <p>על אהבה וחסד רות א'-ד', שיר השירים ג', משלי, אשת חיל ל"א (י'- ל"א),</p>	<p>ד. מזמורי תהילים:</p> <p>דמות הצדיק האידיאלית: א'; תפילת האדם: כ"ג; ק"ל; התייחסות לבריאה ולטבע: ח'; ק"ד; מזמורי חרטה: נ"א; שירי המעלות: קכ"א; קכ"ב; קכ"ח;</p> <p>ה. ספרות החכמה - הרהורים על החיים</p> <p>איוב א'; ב'; ג'; ד', (א'-ט'); י"ג; ל"ח(א'-כ"ו); מ', (א'-ה'); מ"ב; קהלת א'; ב'; ג', (א'-י"ב);</p> <p>על אהבה וחסד רות א'-ד'; שיר השירים א'; ב'; ג'; משלי; אשת חיל ל"א (י'-ל"א)</p>
---	---	--	--

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת חברה ורוח

מדינת ישראל
משרד החינוך

<p style="text-align: center;">או</p> <p style="text-align: center;">בין שאול לדוד שמואל א': ח', ט', כ"ח, שמואל ב': א' (י"ז-כ"ז),</p>	<p>✓ ספרות החכמה מעלה שאלות ותהיות לגבי יסודות האמונה.</p> <p>✓ ספרות החכמה מטילה ספק בתוך הוודאות האמונית.</p> <p>✓ ספרות החכמה מנסה להבין את הצדק האלוהי למול ביטוי במציאות.</p> <p>✓ נשים פועלות ומשנות גם במסגרות הפטריאכליות המגבילות אותן</p> <p>✓ גם הנשים בתקופת המקרא יכולות להיות יוזמות ומובילות שינוי.</p> <p>✓ תחושות השייכות והזרות באות לידי ביטוי במעגל האישי, במעגל המשפחתי, במעגל השבטי ובמעגל הלאומי.</p> <p>✓ המתח בין האינדיבידואלי ובין הלאומי חברתי יוצר שיח של פְּשרה, וויתור והכלה.</p> <p>✓ חסד ונתינה משפיעים לטובה על החברה ומניעים גם את האחר להתנהגות מיטיבה.</p> <p>✓ להיבטיה השונים של האהבה יש מחיר ולעתים גם שכר.</p>	<p style="text-align: center;">או</p> <p style="text-align: center;">בין שאול לדוד שמואל א': י"א, ט"ו, ט"ז, י"ז, י"ח, כ"ד, ל"א,</p>	<p style="text-align: center;">או</p> <p style="text-align: center;">בין שאול לדוד שמואל א': ח'; ט'; י"א; ט"ו; ט"ז; י"ז; י"ח; כ"ד; כ"ח; ל"א; שמואל ב': א' (י"ז-כ"ז)</p> <p style="text-align: center;">בראשית: כ"ד; כ"ה, (י"ט – ל"ד); כ"ז; כ"ח; כ"ט; ל"ב, (כ"ד-ל"ב)</p>
--	--	--	--

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת חברה ורוח

מדינת ישראל
משרד החינוך

	<ul style="list-style-type: none">✓ הצלחת המלך תלויה בקבלת הסמכות האלוהית✓ מנהיג ראוי הוא מנהיג העומד בפני הלחצים של מונהגיו ופועל על-פי עקרונותיו ומצפונו.✓ מנהיג לא תמיד פועל לתועלת מונהגיו, אלא מאינטרסים אישיים.✓ מנהיגות דורשת תודעת שליחות, אחריות ומחויבות לפעול לטובת קיומה וקידומה של חברה יציבה. קיים מתח בין מנהיג בשקיעתו לבין מנהיג בזריחתו.		
--	---	--	--

ב. מיומנויות דיסציפלינריות ומיומנויות דמות הבוגר

מיומנויות קוגניטיביות : מיומנויות להבנת הכתוב בתנ"ך, איתור מידע, ארגון המידע, והצגתו בעל פה ובכתב, הערכת המידע, היחשפות לפרשנויות מסורתיות ומחקריות, השוואת המידע למקורות פנים מקראיים וחוץ מקראיים.

חשיבה ביקורתית: בחינת המידע והערכתו, הסקת מסקנות מהשוואה למקורות פנים מקראיים וחוץ מקראיים, הבעת עמדה אישית מנומקת, זיהוי קושי בעיה ודילמה והצעות לפתרון, הבחנה בין מסרים גלויים לבין מסרים סמויים בטקסט המקראי, יכולת לגלות גמישות מחשבתית קבלת מורכבות ויצירת הקשרים חדשים .

מיומנויות רגשיות: זיהוי רגשות ומסוגלות הלומד לקבלת מורכבות ודעות שונות, התמודדות עימן ויכולת לוויסות עצמי.

מיומנויות חברתיות: להכיר להבין להעריך ולכבד את האחר על דעותיו השונות, והצגת רעיונות מנקודות מבט שונות. עידוד ליצירת שותפויות ושיתופיות בתהליכי הלמידה

פירוט המיומנויות הדיסציפלינריות בתכנית הלימודים (עמ' 28-29) [ועקרונות הוראת התנ"ך](#), להתוויית דרכי הה.ל.ה בתחום הדעת.

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת חברה ורוח

מדינת ישראל
משרד החינוך

בברכה,

$\sqrt[3]{3}$

מנהלת תחום דעת תנ"ך ממי'